

Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale  
Brigada 1

1930 aprilie 4

### **NOTĂ**

Muzicanții din Capitală s-au adunat azi la sediul societății lor din Piața Sf. Gheorghe, de unde apoi în grup de vreo 50 persoane, sub conducerea lăutarilor Ioan Panaitescu și Oprea, domiciliați pe str. Criviteni, vor merge la Ministerul Muncii ca să protesteze contra prelungirilor de ședere în țară a muzicanților străini.

*(Arh.St.București, Direcția Generală a Poliției, dos. 34/1922-1938, f.1)*

### **Domnule Președinte al Comisiei Interimare,**

Subsemnații, locuitori din str. Nădășel, cu profund respect venim a vă ruga să binevoiți a lua în considerare următoarea noastră cerere de mai jos:

Am intervenit în nenumărate rânduri ca să binevoiască conducerea municipiului ca să ia măsuri ca țiganii așezați în dosul fabricii „Turnătoria de fier” să fie mutați. La nenumăratele noastre cereri însă, dureros, dar n-am primit nici un rezultat, pentru aceasta ne adresăm din nou domniei voastre cu ferma convingere că veți binevoi a ne rezolva favorabil această cerere din următoarele motive:

1. Au o purtare necuviincioasă.
2. Sunt murdari și astfel este un focar permanent de boli.
3. Zilnic se expun în poziții necuviincioase și absolut nemorale față de noi și față de copiii noștri, mai ales acum, în timpul verii, pe malul Nădășelului, în partea spre stradă, stau la soare absolut goi.
4. Creșterea copiilor noștri este periclitată, căci au zilnic contact cu cei dimprejur și astfel copiii noștri contractează obiceiurile și apucăturile lor dăunătoare.
5. Fură tot ce poate fi furat.
6. Zilnic au certuri și gâlceavă, astfel că zgomotul ne răpește odihna, plus că copiii noștri, ca fiecare copil curios, asistă neconștient la aceste scene, care sunt de multe ori făcute în mod de nedescris.
7. Noaptea stau la pândă pentru a observa când plecăm la lucru, ca apoi în lipsa noastră să se introducă să fure.

Întrucât acum, cu ocaziunea inundațiilor, colibebe lor au fost în mare parte distruse, ar fi ușor acum mutarea lor, la care absolut cred că va da și Serviciul

Sanitar părere favorabilă. Municipiul are destule locuri unde s-ar putea aproba așezarea lor și astfel am scăpa de cele enumerate și nu ar face nici daune, nici imoralități nimănui.

În speranța că de această dată va fi ascultată cererea noastră pe care am făcut-o în timp de 7 ani, fără nici un rezultat, cunoscând bunăvoința și dreptatea ce o purtați și veți face în interesul locuitorilor acestui municipiu și ni se va da prin mutarea lor o posibilitate de a ne putea crește și noi copiii după cum se cere și ce este de dorit, am scăpa și de permanenta teamă de furturi care ne amenință încontinuu, primiți, vă rugăm, domnule președinte al Comisiei interimare, asigurarea deosebitei noastre stime și considerațiuni, precum și anticipata mulțumire.

Cluj, la 14 aprilie 1932  
[urmează mai multe semnături]

*(Arh.St.Cluj, Primăria municipiului Cluj, dos. 3692/1934, f.68)*

---

**18**

### **Consiliului Municipal Cluj,**

Subsemnații, locuitori din Cluj, str. Chintăului, din dosul turnătoriei de fier „Jonás”, Colonia Țiganilor, fiind informați că onoratul Consiliu voiește a ne muta din această Colonie, care hotărâre ați binevoit a o afla de cuviință, după ce v-ați convins că suntem în pericol atâtea familii cu inundația Someșului și Nădaș, cu onoare vă rugăm ca să binevoiți a dispune să ni se dea loc lângă dealul Sf. Gheorghe, pe râțul de lângă hingheri (Szentgyörgy), care loc ne-a fost aprobat de dl. Negruțiu încă în luna mai 1930 și nu ne-am mutat fiindcă aveam colibe făcute în dosul turnătoriei de fier, dar acum, cu ocazia inundației, aproape jumătate din noi am fost distruși, deci, în întregime, cu toții cerem acel loc și totodată alăturăm și un tablou despre câte familii suntem și întrucât e posibil să primim fiecare familie atâtea loc ca să putem să ne facem o casuță, coteț, adică să avem fiecare familie o mică ogradă separată[1].

Primiți vă rog, On. Consiliu, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Delegații Coloniei

Cluj, la 21.IV.1932

*(Arh.St.Cluj, Primăria municipiului Cluj, dos. 3692/1934, f.55)*

---

[1] Inițial, autoritățile s-au gândit să dea Țiganilor un teren în str. Fabricii de zahăr, însă acesta era situat lângă calea ferată, ceea ce ar fi oferit o imagine deloc plăcută călătorilor pe ruta internațională (s-a propus chiar plantarea de salcâmi pentru a feri colonia de priviri). S-a ales apoi un alt loc, „între hingheri și fabrica Iris”, însă acesta nu a convenit bulibașei Martin Zabola. Cât privește dealul Sf. Gheorghe, proprietarii de vie de acolo s-au opus în mod vehement. Astfel, problema celor 65 de familii de Țigani a rămas nerezolvată, deși autoritățile s-au străduit a găsi o soluție mai bine de un deceniu (pentru acest aspect vezi V. Lechințan, *Probleme cu Țiganii din strada Nădășelului, 1932-1934*, în „Monitorul de Cluj”, I, 1998, nr. 66, p.9A, nr. 67, p.8A, nr. 68, p.9A).